

رأی شورای عالی شماره : ۷۰۳۹ / ۴ / ۳۰

تاریخ : ۱۷ / ۰۷ / ۱۳۶۷

موضوع : سرقتی اشخاص حقوقی

گزارش شماره ۳۰/۵/۱۱۵۲ مورخ ۶۷/۵/۵ دفترفنی مالیاتی حسب ارجاع شماره ۱۱۶۳۷ مورخ ۶۷/۵/۶ معاونت محترم درآمدهای مالیاتی در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۷ قانون مالیاتهای مستقیم در شورای عالی مالیاتی مطرح و اجمال قضیه اینست : در مواردیکه مدیر عامل یا یکی از اعضای هیئت مدیره شرکتی بموجب سند رسمی اجاری محلی را بنام خود (شخص حقیقی) اجاره و در سند اجاری تصریح میشود که حق کسب و پیشه متعلق به مستاجر بوده و بدون اجازه مالک حق واگذاری بغیر را ندارد و محل مذکور بعنوان محل قانونی یا شعبه شرکت مورد استفاده واقع شده و سپس به عللی مانند تغییر محل توقف فعالیت شعبه و یا انحلال شرکت مستاجر قصد انتقال حق واگذاری محل موصوف را به غیر دارد. از جهت صلاحیت مطالبه مالیات بر درآمد ناشی از انتقال حق مزبور بین اداره کل مالیات بر شرکتها و سایر ادارات کل مالیاتی تابعه اختلاف نظر وجود دارد که غالباً موجب سرگردانی و بلاتکلیفی مودیان شده و دفترفنی مالیاتی بابررسی سند اجاره مربوط و استدلال باینکه بدون اجازه مالک حق انتقال به غیر از مستاجر سلب و تعلق سرقتی در مدارک ارائه

شده به مستاجر تصریح دارد و شرکت هم قبلا بابت حق انتقال محل یا حق کسب و پیشه وجوه یا امتیازاتی پرداخت ننموده با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون روابط مالک و مستاجر مصوب سال ۱۳۵۶ حق واگذاری محل را متعلق به مستاجر مذکور در سند اجاره رسمی (شخص حقیقی) اعلام نموده است. در صورتیکه مشاور معاونت درآمدهای مالیاتی و ممیز کل اداره کل مالیات بر شرکتها با توجه به تبصره ۳ ماده ۲۸ قانون مالیاتهای مستقیم حق واگذاری محل مشروحه فوق را جزء دارائی شرکت دانسته و مطالبه مالیات را از جانب حوزه های مالیاتی اداره کل مالیات بر شرکتها میدانند. شورای عالی مالیاتی پس از بحث و بررسی در اطراف و جوانب موضوع بشرح آتی اظهار نظر مینماید: رای شورای عالی مالیاتی بطور کلی صرف استقرار محل قانونی یا شعبه شرکت در محلی که توسط مدیرعامل یا یکی از سهامداران شرکت و بنام آنها (شخص حقیقی) بموجب سند رسمی اجاره شده است با عنایت باینکه تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون مالک و مستاجر حق کسب و پیشه یا تجارت را مختص به مستاجر همان محل دانسته و انتقال آن به مستاجر جدید را منحصر " با تنظیم سند رسمی معتبر شناخته است بشرطی که سند رسمی جدیدی بین مالک ملک و شرکت تنظیم نشده باشد و شرکت هم ادعای اثبات شده ای مبنی بر تعلق حق واگذاری محل مذکور بخود ارائه نداده باشد و دلیل و مدرک خارجی نیز که دلالت بر تعلق حق واگذاری محل به شرکت نماید در دست نباشد. دلیل بر اختصاص و تعلق حق کسب و پیشه یا تجارت محل موصوف به شرکت نبوده و حق کسب و پیشه یا تجارت مختص به کسی است که قانون او را مستاجر شناخته است (شخص حقیقی) بنابراین مطالبه مالیات بر درآمد ناشی

ازانتقال حق واگذاری موارد مذکور بعهدده حوزه های مالیاتی رسیدگی کننده به وضعیت مالیاتی شرکتها نخواهد بود.

محمدتقی نژاد - علی اکبرسمیعی - محمدرزاقی

نظر اقلیت :

رای اکثریت درمواردیکه محل قانونی. شعبه شرکتهواشخاص حقوقی بموجب اسنادرسمی دراجاره مدیرعامل یا یکی ازاعضای هیات مدیره یاسهمداران بوده و در پرونده امردلایل ومستنداتی حاکی ازانتقال حق واگذاری مذکور در ازاء وجه یا امتیازبشرکت وجود نداشته وشرکت بهنگام تغییر محل و واگذاری آن بمديرعامل یا یکی ازاعضای هیات مدیره با سهامداران از این بابت درآمدی تحصیل نماید مورد تایید است. اما درخصوص انحلال اشخاص حقوقی چون دراین حالت انتقال حق واگذاری مطرح نیست که بترتیب فوق عمل شود باتوجه به تصرف محل توسط شرکت تعلق حق انتقال محل وکسب وپیشه برای شرکت منحلده محرز بوده و جهت محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات شخص حقوقی بایدارزش حق واگذاری جزودارائیهای شخص حقوقی منحلده بحساب آید.دراین مورد نیزچنانچه شخص حقیقی (مدیرعامل یااعضاء هیات مدیره یا سهامداران سابق شرکت) قصد انتقال حق واگذاری را داشته باشد رسیدگی و مطالبه مالیات بردرآمد ناشی ازانتقال حق واگذاری و نهایتا صدورگواهی بعهدده حوزه مالیاتی محل وقوع حق خواهد بود.

محمدطاهر - محمودحمیدی